

Svar på skriftligt spörsmål SSS 25/2019 rd

Svar på skriftligt spörsmål om nationell fördelning av EU:s strukturfondmedel

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 25/2019 rd undertecknat av riksdagsledamöterna Anna-Kaisa Ikonen, Ilkka Kanerva, Sanni Grahn-Laasonen, Janne Sankelo, Matias Marttinen och Sinuhe Wallinheimo /saml:

Hur ämnar regeringen förverkliga en jämlik och rättvis nationell fördelning av EU:s strukturfondmedel och på så sätt trygga fördelningen av resurser till områdesutveckling i hela landet?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

För närvarande pågår den fjärde programperioden i Finlands EU-medlemstid. Strukturfonderna, det vill säga Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden, har varit betydande verktyg för områdesutvecklingen med hjälp av vilka man i enlighet med EU:s sammanhållningsprincip har lyckats jämna ut utvecklingskillnaderna mellan olika regioner i landet. Det programbaserade projektarbetet med att mäta målen och de uppnådda resultaten har fört med sig långsiktighet och förutsägbarhet till utveckling på regional och nationell nivå.

Under den innevarande programperioden 2014–2020 är finansieringsvolymen för programmet Fastlandsfinlands strukturfond, inklusive den nationella motpartsfinansieringen, närmare 2,6 miljarder euro. Av detta belopp allokeras cirka två tredjedelar till landskapen i östra och norra Finland. Fördelningen av finansieringen mellan storområdena i södra och västra Finland samt östra och norra Finland, och därutöver även landskapsvis inom varje storområde, har baserats på principerna som avtalades gemensamt i början av programperioden. Arbets- och näringsministeriets har som förvaltningsmyndighet för strukturfondsprogrammet följt dessa landskaps egna riktlinjer vid tilldelningen av programfinansieringens årliga beviljningsfullmakter till myndigheterna i berörda områden.

Europeiska kommissionen gav i maj 2018 sina förordningsförslag beträffande den kommande programperioden 2021–2027. De har under det föregående året behandlats i Europarådet och

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 25/2019 rd

Europaparlamentet så att dessa instansers åsikter kan harmoniseras vid trepartsmöten under Finlands ordförandeperiod. Det vore önskvärt att man särskilt beträffande finansieringen så snart som möjligt kunde nå en överenskommelse i frågor relaterade till inledningen av programarbetet och det centrala innehållet, så att man kunde inleda den nya programperioden utan dröjsmål.

Kommissionens förslag till fördelningen av sammanhållningsfinansieringen mellan medlemsstaterna var för Finlands del positiv. Enligt förslaget skulle vi jämfört med innevarande programperiod få ytterligare cirka 100 miljoner euro EU-finansiering. Kommissionens beräkningsmodell på EU-nivå baseras på en jämförelse av storområdena (NUTS2) enligt flera olika kriterier, såsom BNP, befolkning, antalet sysselsatta och arbetslösa, utbildningsnivå, antalet avhoppare från utbildningar, koldioxidutsläpp, migration samt befolkningens mängd i glesbygden, som är viktig för Finland.

Beslutet om allokering av strukturfondmedel inom Finland fattas nationellt. Helhetslösningen består av flera olika faktorer, såsom beloppet för nationell motpartsfinansiering, den nationella verksamhetens andel i båda fonderna och genomföringssättet för hållbar stadsutveckling (minst 6 % av Europeiska regionala utvecklingsfonden), som förutsätts i förordningen. Precis som spørsmålsställarna konstaterar har man redan i nuläget kännedom om Helsingfors-Nylands egen finansieringsram som utvecklat område samt tilläggsfinansieringen om 30 euro/invånare/år beträffande glesbygden, som allokeras till östra och norra Finland.

Utvecklingen på den senaste tiden och även prognoserna om framtiden påvisar en minskning av skillnaderna mellan landskapen i södra och västra Finland samt östra och norra Finland - fast de skillnaderna finns ännu - och befolkningstillväxtens inriktning på allt färre stadsområden. För merparten av Finlands landskap är många problem och utmaningar gemensamma oberoende av på vilken sida om den så kallade ELSA-IP-gränsen de finns.

Förberedelser inför den kommande programperioden görs under ledning av arbets- och näringsministeriet i samarbete med ministerier, områden och organisationer i arbetsgruppen Koheesio 2021+, som sammanträder varje månad. Den nationella fördelningen av finansieringen granskas som en del av förberedelserna. I höst inleds förhandlingar med kommissionen beträffande till vilka utvecklingsobjekt Finland ska allokera sina strukturfondmedel under den kommande programperioden. Enligt landrapporten som kommissionen publicerade i februari bör Europeiska regionala utvecklingsfondens satsningar centraliseras till målen i Älykäs Eurooppa (Smarta Europa), främst i form av stöd till företagsverksamhet samt forsknings- och utvecklingsverksamhet. Finland har på sin sida framfört ett önskemål om att också investeringar relaterade till koldioxidneutralitet och tillgänglighet skulle vara möjliga. För Europeiska socialfondens del är kommissionens och Finlands mål mer enhetliga och riktas till att främja sysselsättning, kompetens och delaktighet.

Innehållsförhandlingarna med kommissionen och omfattningen av verktygsutbudet som de ger till områdena påverkar också hur man känner att det vore lämpligt att allokera finansieringen i Finland. Regional politik och strukturpolitik är i praktiken en balansgång mellan sammanhållningsmålen och utvecklingspotentialen. Regeringsprogrammets mål är att ombesörja

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 25/2019 rd

livskraftens delfaktorer på ett regionalt balanserat sätt. Allas gemensamma mål bör vara att utveckla företagsverksamhet och forsknings- och utvecklingsverksamhet samt sysselsättning, kompetens och delaktighet i hela Finland så att de bästa projektidéerna skulle få finansiering oberoende av läget. Arbets- och näringsministeriet sammanställer ovan nämnda åsikter i ett jämlikt beaktande förslag gällande nationell fördelning av finansieringen för beslutsfattande av statsrådet.

Helsingfors den 18 juli 2019

Näringsminister Katri Kulmuni